

برنامهٔ مالی دانشگاه آزاد با مشارکت گستردهٔ مدیران و مسئولان در هیئت امنای استانی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت

یک گام تا تصویب نهایی بودجهٔ دانشگاه

آزمایشگاه‌های هسته‌ای آمریکایی‌ها چگونه در خدمت تولید تسلیحات اتمی قرار گرفتند

به‌سوی عصر چهارم سلاح‌های هسته‌ای

فرهنگستان

فهرست نیازهای مهارتی، رشته‌ها و دروس واجد شرایط ارائهٔ آموزش باید تا دو ماه آینده آماده شود

فرمول مهارت‌آموزی دولتی‌ها جواب می‌دهد؟

فهرست نیازهای مهارتی، رشته‌ها و دروس واجد شرایط ارائهٔ آموزش باید تا دو ماه آینده آماده شود

فرمول مهارت‌آموزی دولتی‌ها جواب می‌دهد؟

پرویا ناصری خبرنگار

دنیای پرشتاب امروز از طرفی موجب شده تا به مهارت‌آموزی نه به دید یک انتخاب بلکه به عنوان ضرورتی حیاتی برای بقا و پیشرفت در بازار کار نگریسته شود. همین موضوع هم اهمیت تغییر رویکرد دانشگاه‌ها در حوزه آموزش را دوجندان کرده است. سیاست‌گذاران کشور نیز در برنامه هفتم توسعه پیشرفت به عنوان مهم‌ترین برنامه حرکت کشور به این موضوع توجه داشتند. تبصره ۲ ماده ۹۵ قانون برنامه وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را مکلف کرده تا در هر یک از مقاطع تحصیلی در رشته‌های ممکن در کنار دروس نظری، دروس عملی و مهارتی را نیز پیش‌بینی و ارائه نمایند به گونه‌ای که پس از فراغت از تحصیل در رشته مذکور، دانش‌آموخته دانشگاهی حداقل در یک حوزه تخصصی دارای مهارت‌های کاربردی مورد نیاز کشور باشد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره با چند ماه تأخیر ۱۸ ترمه امسال به تصویب هیئت وزیران رسید و ۲۵ تیر ماه توسط معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد. «فرهیختگان» در ادامه مروری بر این آیین‌نامه دارد.

➤ دستگاه‌های اجرایی مهارت‌های مورد نیاز را اعلام کنند

در عصر تحولات و تغییرات مستمر در بازار، هر بخش تخصصی مجموعه‌ای از مهارت‌های خاص و عملی را طلب می‌کند که تنها از طریق آموزش هدفمند و تجربه واقعی قابل کسب است. براساس این آیین‌نامه، دستگاه‌های اجرایی وظیفه دارند مهارت‌های تخصصی مورد نیاز خود را برای مشاغل موجود احصاء کرده و سالیانه به‌روزرسانی نمایند تا مبنای طراحی دروس مهارتی جدید قرار گیرد و مسیر آموزش دانشگاهی با تقاضای بازار کار همسو شود. از طرفی با توجه به جایگاه بخش غیردولتی در زیست‌بوم نوآوری و معرفی مهارت‌های نو ظهور کشور، یک فرصت دوماه در اختیار دستگاه‌های اجرایی قرار می‌گیرد تا با بررسی نیازهای بازار کار در بخش خصوصی، مهارت‌های مورد نیاز آن‌ها را شناسایی کنند تا بتوان آن‌ها را در برنامه‌های آموزشی و توسعه نیروی انسانی لحاظ کرد.

➤ تعیین رشته‌های قابل ارائهٔ دروس مهارتی

ضلع دیگر تکمیل آموزش مهارتی دانشگاه‌ها هستند که باید مهارت‌های مورد نیاز مشاغل را در برنامه‌های درسی خود درنظر بگیرند. آیین‌نامه وزارتخانه‌های علوم و بهداشت را بر همین اساس موظف کرده تا در دو ماه آینده رشته‌هایی را مشخص و تدوین کنند که امکان ارائه دروس عملی و مهارتی در آن‌ها وجود دارد و این دروس عملی و مهارتی باید به گونه‌ای طراحی شوند که هر دانشجو تا پایان دوران تحصیل حداقل در یک زمینه تخصصی مورد نیاز بازار کار توانمند شود.

➤ راهبر مهارت‌آموزی پل ارتباطی دانشگاه و صنعت

با توجه به ضرورت ارتقای کیفیت آموزش‌های عملی و مهارتی و در راستای اجرای مفاد نامه‌های جدید، دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های غیر دولتی موظف‌اند یکی از متخصصان واجد شرایط خود که دارای مدرک دانشگاهی بوده را به دانشگاه معرفی کنند تا پس از تأیید نهایی توسط دانشگاه‌ها، نقش راهبر آموزشی دانشجو در محل اجرایی یا صنعتی را بر عهده بگیرند و ضمن همراهی در فرآیند آموزش عملی، به عنوان پل ارتباطی میان دانشگاه و دستگاه اجرایی عمل کنند.

➤ دانشجویان مهارتی چگونه ارزیابی می‌شوند؟

براساس بند ۱۵ آیین‌نامه پیش از آغاز دوره‌های مهارت‌آموزی، افراد پذیرفته‌شده باید توسط دستگاه اجرایی تحت پوشش بیمه حوادث قرار گیرند تا امنیت لازم در برابر آسیب‌های احتمالی حین آموزش فراهم شود. نمره نهایی درس عملی این دانشجویان هم توسط مدرس دانشگاه اما با توجه به نظرات تخصصی راهبر معرفی شده تکمیل می‌شود تا عملکرد دانشجو در محیط اجرایی نیز لحاظ شود. همچنین در پایان هر نیمسال تحصیلی، دانشگاه‌ها موظف‌اند نتایج ارزشیابی کیفیت این دروس را در سامانه مشخصی که برای ثبت و تأمین نیازها در اختیار دانشگاه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و مراکز غیر دولتی واکذار شده، وارد کنند تا امکان سنجش کیفیت خدمات ارائه‌شده توسط مراکز اجرایی و

صنعتی فراهم شود و میزان اثربخشی همکاری‌های آموزشی مورد ارزیابی قرار گیرد.

➤ زمان آموزش دروس مهارتی افزایش می‌یابد

اعضای هیئت علمی به عنوان سستون‌های اصلی فرآیند آموزش، نقش بسیار مهمی در انتقال دانش عملی و مهارتی به دانشجویان دارند. درحقیقت دروس عملی و مهارتی نه‌تنها نیاز مند دانش نظری بلکه مستلزم تجربهٔآموزی و مهارت‌آفرینی هستند که به شکل مستقیم با تخصص و تعهد اعضای هیئت علمی در ارتباط است. براین اساس دانشگاه‌ها موظفند برای افزایش توانمندی اعضای هیئت علمی که مسئولیت تدریس دروس عملی و مهارتی را بر عهده دارند، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را انجام دهند تا جایی که طبق مصوبه هیئت امنای دانشگاه، میزان ساعت تدریس این دروس توسط اعضای هیئت تا یک و نیم برابر دروس نظری افزایش یابد. همچنین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز باید به صورت سالانه کیفیت اجرای دروس عملی و مهارتی در دانشگاه‌ها را ارزیابی و نتایج این ارزیابی را در رتبه‌بندی سالانه دانشگاه‌ها لحاظ کنند.

➤ تأمین زیرساخت‌های فناورانه و مراکز نوآوری

افزایش توانمندی دانشجویان و تقویت آموزش‌های مهارت‌سی و عملی نیازمند همکاری مؤثر میان دانشگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی است. به همین منظور دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌های مرتبط باید با همکاری یکدیگر برنامه‌هایی کار بردی در رشته‌های مختلف طراحی و اجرا کنند. اجرای این برنامه‌ها باید با استفاده از سامانه‌ها، فناوری‌های نوین آموزشی و ابزارهای شبیه‌ساز انجام شود تا دانشجویان تجربه‌های کارآفرینی را به طور مؤثر و نوین فرا گیرند. از طرفی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است در جهت توسعه و سامان‌دهی بهتر این دروس، دستورالعمل‌های موجود را بازنگری کند تا مراکز کارآفرینی و نوآوری جدیدی در مجاورت جامعه و صنعت ایجاد و تقویت شوند.

➤ تخصیص پست‌های کارشناسی به مهارت‌آموزان

همچنین دستگاه‌های اجرایی هم به عنوان ارکان مهم این مسیر باید پنج درصد از پست‌های کارشناسی سالیانه خود را بدون ایجاد تعهد استخدامی به مهارت‌آموزانی اختصاص دهند که دوره‌های مشخص شده را مطابق با ساعت‌های آموزشی اعلام‌شده توسط وزارتخانه‌های ذی‌ربط طی می‌کنند.

➤ تشویق شرکت‌های فعال در حوزهٔ نوآوری

وزارتخانه‌ها موظفند ظرف مدت دوماه، پیشنهادهایی برای پذیرش مهارت‌آموز در مراکز رشد، پردیس‌ها و پارک‌های علم وفناوری ارائه‌دهندو از طرفی هم وزارت‌صمت بایدنسبت به‌اصلاح ضوابط تملیدمجوز مراکز تحقیق و توسعه واحدهای صنعتی با محوریت پذیرش مهارت‌آموز که مجموعه‌ای از مقررات و معیارهایی با هدف ایجادبستر قانونی و اجرایی برای جذب مهارت‌آموزان در این مراکز است اقدام نماید تا امکان پذیرش مهارت‌آموزان در این مراکز فراهم شده‌و مسیر یادگیری عملی برای آن‌ها هموار شود. معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور هم وظیفه پیدا کرده تا بتدوین پیشنهادهای مرتبط با مشوق‌ها به مشارکت فعال شرکت‌ها در فرآیند آموزش‌های مهارتی و تسهیل تعاملات بین صنعت و آموزش اقدام کند. همچنین صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است طرح‌هایی را برای ارائه تسهیلات تشویقی به شرکت‌های دانش‌بنیان پذیرنده مهارت‌آموزان تدوین کند تا زمینه مشارکت فعال‌تر این شرکت‌ها در برنامه‌های مهارتی فراهم شود.

➤ وزارتخانه‌ها هر ۶ ماه گزارش می‌دهند

رابطه میان دستگاه‌های اجرایی و مراکز پذیرنده با مهارت‌آموزان، صرفاً در قالب همکاری آموزشی جهت گذراندن دروس عملی و مهارتی تعریف می‌شود و تحت پوشش مقررات قانون کار مصوب سال ۱۳۶۹ قرار نمی‌گیرد. در حقیقت این اقدام به منظور تعیین دقیق جایگاه حقوقی مهارت‌آموزان در فرآیند آموزش تنظیم شده است. همچنین با هدف ارتقای شفافیت، نظارت قانون‌گذار و بهبود مستمر اجرای برنامه‌های نظارتی، وزارتخانه‌های مسئول را موظف می‌کند گزارش‌های عملکردی مربوط به این آیین‌نامه را به صورت دوره شش‌ماهه تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه کنند.

چه خبر از دانشگاه

دانشگاه آزاد در مسیر علمی خود بدون وقفه حرکت می‌کند

بیژن رنجبر در بیست‌ودومین جلسه هیئت امنای دانشگاه آزاد استان تهران با گرامیداشت یاد دانشمند شهید دکتر طهرانچی تأکید کرد: «مجموعه دانشگاه آزاد پس از شهادت دکتر طهرانچی، از ساعت ۶ صبح روز ۲۳ خرداد، بدون وقفه به انجام فعالیت‌های علمی خود ادامه داده است.» وی خاطرنشان کرد: «ما تمام تلاش خود را به کار بسته‌ایم که هیچ‌گونه فعالیت علمی دانشگاه متوقف نشود و تمام خدمات و امور مربوط به دانشجویان با قوت انجام شده است.» رنجبر با اشاره به برگزاری جلسات مرتبط با بودجه دانشگاه آزاد اظهار داشت: «جلسات مربوط به ۳۱ استان و دو واحد مستقل علوم و تحقیقات و نجف‌آباد بدون هیچ وقفه‌ای برگزار شده است. هم‌اکنون نیز جلسات هیئت‌امای استانی برای تصویب بودجه در حال برگزاری است که درنهایت باید به تصویب هیئت امنای مرکزی دانشگاه آزاد برسد.» وی همچنین به فرمایشات و پیام مقام‌رهبری در اربعین شهادی اقتدار کشور اشاره کرد و تأکید کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی با شستاب چند برابر به پیشرفت علمی ادامه خواهد داد.» بیست‌ودومین جلسه هیئت امنای دانشگاه آزاد استان تهران با حضور آیت‌الله کاظم صدیقی امام جمعه موقت تهران، عبدالجسسن خسر و پناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، بیژن رنجبر سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی و سایر اعضا برگزار شد. در ادامه جلسه، موضوعات مربوط به بودجه دانشگاه آزاد استان تهران مورد بحث و بررسی قرار گرفت و به تصویب رسید.

محکومیت ترور شهید دکتر طهرانچی را به مطالبهٔ دنیای علم تبدیل می‌کنیم

محمود محمدی، معاون بین‌الملل دانشگاه آزاد در کنفرانس مجمع جهانی صلح با عنوان «هم‌اندیشی سازمان‌های مردم‌نهاد، با تکیه بر جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران» به ایراد سخنرانی پرداخت. او در سخنان خود گفت: «در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه کشور مان شاهد بودیم که رژیم غاصب و کودکش اسرائیل، برخی از دانشمندان برجسته علمی-دانشگاهی میهنمان را ترور کرد و قطعاً همین مؤسسات و سازمان‌های مردم نهاد می‌توانند با به‌کارگیری توانمندی و امکانات خودشان، به نحو احسن، موضوع ترور دانشمندان دانشگاهی کشور مان، به ویژه جناب آقای شهید دکتر طهرانچی عزیز را از نظر حقوق بین‌الملل در مجامع بین‌الملل پیگیری کرده و موجبات امنیت و مصونیت اندیشمندان علمی کشورمان را فراهم نمایند.

اینجانب به خاطر همکاری و آشنایی نزدیکی که با شهید دکتر طهرانچی در امور دانشگاه داشتم، ضمن تریک و تسلیت شهادت ایشان، شاهدم ایشان نه به عنوان دانشمند برجسته فیزیک که بود و نه به عنوان یک استاد و مدیر موفق نظام آموزش عالی که بود، بلکه به عنوان مغز متفکری که واقف بود انحصار و انحراف مسیر علم در جهان به دست غریب‌ها طراحی و اجرا شده است ترور شد و به شهادت رسید، لذا مجدداً اعلام می‌کنم معاونت بین‌الملل دانشگاه آزاد به‌عنوان یک سازمان مردم‌نهاد با توجه به ظرفیت، توانمندی‌ها و برنامه‌هایی که تدوین کرده، محکومیت ترور شهید دکتر طهرانچی و دانشمندان را تبدیل به مطالبه دنیای علم در جهان خواهد نمود.»

در این نشست نمایندگان حدود ۵۰ سلازمان مردم‌نهاد متشکل از انجمن‌های دوستی میان کشورها به ریاست سفرآ حضور داشتند که توسط محمدی برای گردهمایی آتی در ماه آینده به دانشگاه آزاد دعوت شدند.

افتتاح آزمایشگاه رباتیک دانشگاه آزاد تهران شمال

آزمایشگاه رباتیک دانشگاه آزاد واحد تهران شمال با حضور رئیس واحد، اعضای هیئت‌رئسه و مسئولان دانشکده هوش مصنوعی و فناوری‌های اجتماعی و پیشرفته در مجتمع شهید فخری‌زاده به بهره‌برداری رسید. در ابتدای این مراسم، سعید ملماسی، سرپرست دانشگاه آزاد واحد تهران شمال، به نقش دانشکده هوش مصنوعی در طراحی و راه‌اندازی و تشکیل این تیم دانشجویی اشاره کرد و ضمن قدردانی از مسئولان این دانشکده، هدف از تأسیس این آزمایشگاه را فراهم کردن زیرساخت لازم برای حضور قدرتمند واحد در رقابت‌های ملی و بین‌المللی رباتیک و همچنین پشتیبانی از پروژه‌های صنعتی در حوزه مکانیک، هوش مصنوعی و اتوماسیون دانست. ملماسی در ادامه تأکید کرد: «سرمایه‌گذاری در حوزه رباتیک، نه‌تنها مهارت‌آموزی دانشجویان را تقویت می‌کند، بلکه فرصت‌های جدیدی برای کارآفرینی ایجاد خواهد کرد.» بنابر اعلام معاونت پژوهش و فناوری واحد، با این رویداد، واحد تهران شمال گامی عملسی در جهت تحقق اهداف این حوزه معاونتی در زمینه فناوری‌های پیشرفته برداشته است و استادان و دانشجویان علاقه‌مند می‌توانند از این ظرفیت و همچنین حمایت‌های حوزه معاونت پژوهش و فناوری واحد استفاده نموده و به صورت جدی به کار و تلاش جهت کسب موفقیت‌ها و دستاوردهای متعدد در این حوزه ورود کنند.

راه‌اندازی آزمایشگاه تخصصی خاک‌شناسی در واحد دزفول

رئیس دانشگاه آزاد واحد دزفول گفت: «مجوز رسمی راه‌اندازی آزمایشگاه خاک‌شناسی (تخصصی- توصیه‌ای) توسط مرکز تحقیقات فناوری تولید محصولات سالم و ارگانیک این واحد دانشگاهی از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی اخذشد.» اسیدمحمد مهدی صافی روز چهارشنبه در گفت‌وگو با ایرنا بیان کرد: «این دستاورد گامی مهم در راستای توسعه خدمات علمی-کاربردی به کشاورزان، باغداران و گلخانه‌داران شهرستان دزفول است.» وی افزود: «راه‌اندازی این آزمایشگاه، نه‌تنها به حل چالش‌های فنی بخش کشاورزی منطقه کمک می‌کند، بلکه به عنوان یک منبع در آمدی پایدار و غیرشهره‌پای برای دانشگاه، نقش مؤثری در تقویت اقتصاد دانش‌بنیان ایفا خواهد کرد.» رئیس دانشگاه آزاد واحد دزفول با اشاره به همکاری این آزمایشگاه با مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان دزفول و سازمان نظام‌مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی دزفول، اظهار کرد: «از این پس تمامی آزمایش‌های مرتبط با تجزیه آب، خاک و گیاه به صورت تخصصی و با استانداردهای ملی در این آزمایشگاه انجام شده و نتایج آن به بهره‌برداران بخش کشاورزی ارائه خواهد شد.» صافی خاطر نشان کرد: «این آزمایشگاه با بهره‌گیری از تجهیزات پیشرفته و کادر متخصص، آماده ارائه خدمات مشاوره‌ای و توصیه‌های کارشناسی به کشاورزان است تا با بهینه‌سازی مصرف کود و نهاده‌ها، گامی مؤثر در جهت افزایش بهره‌وری و پایداری تولیدات کشاورزی برداشته شود.»

سومین جلسهٔ کمیتهٔ جهاد تبیین برگزار شد

سومین جلسه کمیته جهاد تبیین با حضور میر مجید سیدقریشی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد و اعضای این کمیته برگزار شد. در این جلسه با تأکید بر جایگاه راهبردی جهاد تبیین، به اهمیت هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف فرهنگی، علمی و رسانه‌های دانشگاه آزاد اشاره شد. در ادامه جلسه اعضای کمیته به ارائه گزارش اقدامات صورت گرفته، تشریح برنامه‌های پیش‌رو و طرح‌های پیشنهادی پرداختند.